

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського
“Харківський авіаційний інститут”

Кафедра комп’ютерних систем, мереж і кібербезпеки

Лабораторна робота № 5

з дисципліни “Технології програмування”

ОБРОБКА ВИКЛЮЧНИХ СИТУАЦІЙ. АБСТРАКТНІ КЛАСИ ТА ІНТЕРФЕЙСИ

ХАІ.503.525і1.22о.125, ПЗ

Виконав студент гр. 525і1 Проценко Д.І.
(№ групи) (П.І.Б.)

(підпис, дата)

Перевірів ст. викладач каф.503
(науковий ступінь, вчене звання, посада)

Здоровець Ю. В.

(підпис, дата)

(П.І.Б.)

Харків 2022

Тема роботи: Обробка виключних ситуацій. Абстрактні класи та інтерфейси

Мета роботи: Розгляд виняткових ситуацій та механізму їх обробки; набуття практичних навичок розробки програм мовою Java у середовищі IntelliJ IDEA, в яких передбачено обробку виключних ситуацій; набуття практичних навичок реалізувати абстрактні класи або інтерфейси, залучити до самостійної діяльності та прийняття рішень при формуванні програмного коду.

Завдання 1.

Частина 1. Умови завдання

ЗАВДАННЯ 1.

1. Написати програму мовою Java, в якій відповідно до заданого варіанту:

- визначити експериментально, помилки яких класів будуть генеровані;
- створити обробники виняткових ситуацій з використанням виявлених класів і всіх секцій конструкції обробника з відповідними повідомленнями, що дозволяють коректно виконати програму.

Завдання виконати у вигляді двох проектів: без використання власних методів і з використанням методів для кожної підзадачі, які можуть генерувати виключну ситуацію;

- провести unit test;
- зробити висновки.

Рис. 1 Умови завдання

Варіант 11

У програмі, де для квадратної матриці з елементами, введеними з клавіатури, потрібно вивести максимум серед парних чисел на головній діагоналі, можуть виникати помилки в наступних випадках:

- введення рядка замість числа; - немає парних чисел.
- передбачити інші виняткові ситуації, які генеруються програмою.

Рис. 2 Персональне завдання

Частина 2. Текст програми

```
/*      Task1.java      */
import javax.lang.model.type.NullType;
import java.util.*;
import java.io.*;

public class Task1
{
    public Task1 ( )
    {
    }
}
```

```

    public void setMatr(int[][] matr)
    {
        System.out.println("Введите матрицу размером " + matr.length + "x" +
matr.length);
        Scanner s = new Scanner(System.in);
        outerloop: for(int i = 0; i < matr.length;i++)
        {
            for(int j = 0; j < matr.length;j++)
            {
                try {
                    matr[i][j] = s.nextInt();
                } catch (InputMismatchException e) {
                    System.err.println("Введен рядок вместо цифры");
                    break outerloop;
                }
            }
        }
    }
    public void getMatr(int[][] matr)
    {
        for(int i = 0; i < matr.length;i++)
        {
            for(int j = 0; j < matr.length;j++)
            {
                System.out.print( matr[i][j] );
            }
            System.out.println();
        }
    }
    public int AmountEven(int[][] matr) {
        int amount = 0;
        for(int i = 0; i < matr.length;i++)
        {
            if((matr[i][i] % 2 == 0) && (matr[i][i]!=0))
                amount++;
        }
        if (amount <= 0)
            throw new ArithmeticException("Нет четных в диагонали");
        return amount;
    }
}

```

```

/*      Main.java      */
import java.util.Arrays;
import java.util.InputMismatchException;
import java.util.Scanner;

public class Main {
    public static void main(String[] args) {
        Scanner s = new Scanner(System.in);
        int[][] matr;
        System.out.println("Введите размер матрицы:");
        int a = 0;
        do {
            try {
                a = s.nextInt();
            } catch (InputMismatchException e) {
                System.err.println("Введен рядок вместо цифры");
            }
            if (a <= 0)

```

```

        throw new IndexOutOfBoundsException("Размер матрицы не может быть
<= 0");
    }while(a<=0);
    matr = new int[a][a];
    for(int i = 0; i < a;i++)
    {
        for(int j = 0; j < a;j++)
        {
            matr[i][j] = 0;
        }
    }
    Task1 bob = new Task1();
    bob.setMatr(matr);
    bob.getMatr(matr);
    try {
        System.out.println("В матрице - " + bob.AmountEven(matr) + " четных");
    } catch (ArithmeticException e) {
        throw new RuntimeException(e);
    }
}

}

/*      MainTest.java      */

import java.util.Arrays;
import java.util.InputMismatchException;
import java.util.Scanner;

public class Main {
    public static void main(String[] args) {
        Scanner s = new Scanner(System.in);
        int[][] matr;
        System.out.println("Введите размер матрицы:");
        int a = 0;
        do {
            try {
                a = s.nextInt();
            } catch (InputMismatchException e) {
                System.err.println("Введен рядок вместо цифры");
            }
            if (a <= 0)
                throw new IndexOutOfBoundsException("Размер матрицы не может быть
<= 0");
        }while(a<=0);
        matr = new int[a][a];
        for(int i = 0; i < a;i++)
        {
            for(int j = 0; j < a;j++)
            {
                matr[i][j] = 0;
            }
        }
        Task1 bob = new Task1();
        bob.setMatr(matr);
        bob.getMatr(matr);
        try {
            System.out.println("В матрице - " + bob.AmountEven(matr) + " четных");
        } catch (ArithmeticException e) {
            throw new RuntimeException(e);
        }
    }
}

```

Частина 3. Діаграма структури класів

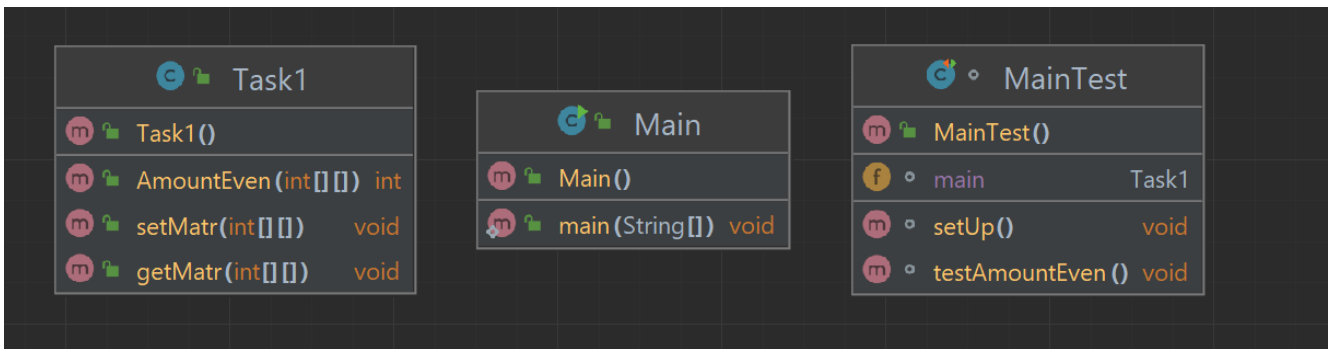

Рис. 3 Діаграма класів

Частина 4. Скріншоти виконання завдання

```
Введите размер матрицы:
0
Exception in thread "main" java.lang.IndexOutOfBoundsException Create breakpoint : Размер матрицы не может быть <= 0
    at Main.main(Main.java:18)
Process finished with exit code 1
```

Рис. 4 Скріншот виконання завдання (1 частина)

```
Введите размер матрицы:
5
Введен рядок вместо цифры
Exception in thread "main" java.lang.IndexOutOfBoundsException Create breakpoint : Размер матрицы не может быть <= 0
    at Main.main(Main.java:18)
```

Рис. 5 Скріншот виконання завдання (2 частина)

```
Введите размер матрицы:
3
Введите матрицу размером 3x3
0 0 0
0 0 0
0 0 0
000
000
000
Exception in thread "main" java.lang.RuntimeException Create breakpoint : java.lang.ArithmeticException: Нет четных в диагонали
    at Main.main(Main.java:34)
Caused by: java.lang.ArithmeticException Create breakpoint : Нет четных в диагонали
    at Task1.AmountEven(Task1.java:49)
    at Main.main(Main.java:32)
```

Рис. 6 Скріншот виконання завдання (3 частина)

```
Введите размер матрицы:  
3  
Введите матрицу размером 3x3  
4 0 0  
5 1 3  
Введен рядок вместо цифры  
400  
000  
000  
В матрице - 1 четных
```

Рис. 7 Скріншот виконання завдання (4 частина)

```
Введите размер матрицы:  
3  
Введите матрицу размером 3x3  
0 1 2  
3 4 5  
6 7 8  
012  
345  
678  
В матрице - 2 четных
```

Рис. 8 Скріншот виконання завдання (5 частина)

```
@Test
void testAmountEven()
{
    int[][] x = new int[][]{
        { 0, 0, 0},
        { 1, 2, 7},
        {-1, 10, 1}
    };

    int expect = 2;
    int result = main.AmountEven(x);
}

✖ Tests failed: 1 of 1 test – 35 ms

"C:\Program Files\Java\jdk-18.0.2.1\bin\java.exe" ...

org.opentest4j.AssertionFailedError: Результат не совпадает с действительностью ==>
Expected :2.0
Actual   :1.0
<Click to see difference>

<4 internal lines>
at MainTest.testAmountEven(MainTest.java:26) <29 internal lines>
at java.base/java.util.ArrayList.forEach(ArrayList.java:1511) <9 internal lines>
at java.base/java.util.ArrayList.forEach(ArrayList.java:1511) <27 internal lines>
```

Рис. 9 Скріншот модульного тестування (1 частина)

```
@Test
void testAmountEven()
{
    int[][] x = new int[][]{
        { 0, 0, 0},
        { 1, 2, 7},
        {-1, 10, 1}
    };

    int expect = 1;
    int result = main.AmountEven(x);
}

✔ Tests passed: 1 of 1 test – 24 ms

"C:\Program Files\Java\jdk-18.0.2.1\bin\java.exe" ...

Process finished with exit code 0
```

Рис. 10 Скріншот модульного тестування (2 частина)

Завдання 2.

Частина 1. Умови завдання

ЗАВДАННЯ 2.

Розробити програму з використанням абстрактних класів та інтерфейсів відповідно до завдання.

- використовувати при розробці успадкування і поліморфізм;
- зобразити UML діаграму класів програми.
- зробити висновки.

Рис. 11 Умови завдання

11. interface Фільм ← abstract class Український фільм ← class Комедія.

Рис. 12 Персональне завдання

Частина 2. Текст програми

```
/*      Film.java      */
public class Film {
    protected String Name;
    protected String Budget;

    public String getName() {
        return Name;
    }

    public void setName(String name) {
        Name = name;
    }

    public String getBudget() {
        return Budget;
    }

    public void setBudget(String budget) {
        Budget = budget;
    }
}

/*      UkrainianFilm.java      */
abstract class UkrainianFilm extends Film{
    protected String language;
    protected boolean Subtitles;

    @Override
    public abstract String getBudget();

    @Override
    public abstract void setBudget(String budget);

    protected abstract String getLanguage();

    protected abstract void setLanguage(String language);
}
```



```
    protected abstract boolean isSubtitles();

    protected abstract void setSubtitles(boolean subtitles);
}
```

```
/*      Comedy.java      */
```

```
class Comedy extends UkrainianFilm
{
    @Override
    public String getName() {
        return super.getName();
    }

    @Override
    public void setName(String name) {
        super.setName(name);
    }

    @Override
    public String getBudget() {
        return null;
    }

    @Override
    public void setBudget(String budget) {

    }

    private boolean IsFunny;
    @Override
    protected String getLanguage() {
        return null;
    }

    @Override
    protected void setLanguage(String language) {

    }

    @Override
    protected boolean isSubtitles() {
        return false;
    }

    @Override
    protected void setSubtitles(boolean subtitles) {

    }
}
```

Частина 3. Діаграма структури класів

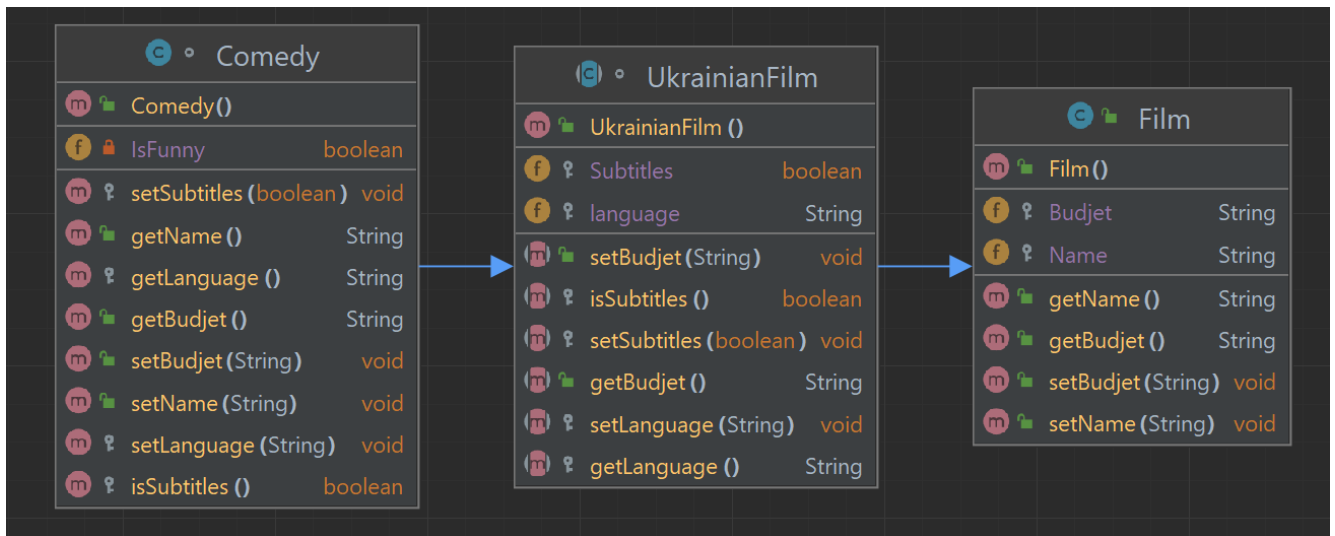

Рис. 13 Діаграма класів

Висновки

Розглянув виняткові ситуації та механізми їх обробки; набув практичних навичок розробки програм мовою Java у середовищі IntelliJ IDEA, в яких передбачено обробку виключних ситуацій; набув практичних навичок реалізувати абстрактні класи або інтерфейси, залучився до самостійної діяльності та прийняття рішень при формуванні програмного коду.

Використані джерела

1. Лекції з “Технології програмування” в
2. <https://www.youtube.com/watch?v=ZspkReG8L2E>